

► Pozvánka na výstavy:

Předjarní výstava skalniček a cibulovin – 5. 4. – 6. 4. 2012 - Ostrava-Zábřeh, Dům zahrádkářů

Pořádá Klub skalničkářů ADONIS Ostrava v areálu ČZS, v areálu klubové skalky - ul. Česká 10/A, Ostrava-Zábřeh, vedle restaurace U Eliáše. Otevřeno v době od 9 do 17 hodin. Návštěvníci výstavy uvidí nejranější skalničky jako Saxifragy, Hepatiky, Draby a cibuloviny. Na výstavě bude zajištěna odborná poradna a prodej rostlin. Vstupné dobrovolné.

Volná dílna - tvarování bonsají – 7. 4. 2012 - Prostějov, Daliborka

Volná dílna - tvarování bonsají nejen pro členy Pořádá Bonsai klub Haná při ČZS, ZO Prostějov 1 v klubovně ČZS (u místního nádraží) od 9 - 15 hod. Více na: www.bkhana.cz

Narcis 2012 – 12. 4. – 15. 4. 2012 - Lysá nad Labem - výstaviště

Výstava narcisů, tulipánů a dalších jarních cibulovin a zahradnické trhy.

- Květinová expozice
- výstava jarních cibulovin
- mnohatisícové pestrobarevné aranžmá

Zahradnické trhy

- prodej zahrádkářských potřeb
- prodej cibulovin a květinové sadby
- prodej okrasných a ovocných dřevin
- poradenská služba pro zahrádkáře

Květiny a keramika – 14. 4. – 15. 4. 2012 - Křenovice, Společenský sál, ulice Václavská

ZO ČZS Křenovice pořádá 11. ročník Jarní výstavy výtvarných prací na zahrádkářské téma se soutěží žáků místní školy. Výstava je prodejní. Prodávat se budou květiny, keramika, přírodní kosmetika, medové zboží a další. Otevřeno v sobotu: 9:00 - 17:00 hod. v neděli: 8:30 - 17:00 hod. Vstupné dobrovolné

Flora Olomouc - jarní etapa - 19.-22. 4. 2012 - Olomouc, výstaviště

Mezinárodní zahradnická výstava a veletrh, jarní etapa. Expozice jarních květin, především cibulovin jak od zahradnických firem, tak i ze sbírek zahrádkářů, kteří mají vlastní expozici, kterou představí v pavilonu E, kde budou vystaveny práce prvního kola **1. ročníku floristické soutěže mládeže** pod patronací ČZS, ÚS Olomouc. Souběžně dále probíhají:

- **Jarní zahradnické trhy** - prodejní trhy květin, zeleniny, semen, okrasných rostlin, školkařských výpěstků, zahradnických pomůcek a potřeb a
- **Hortifarm** - veletrh drobné zahradní mechanizace, zahradnických pomůcek a potřeb.

Velká jarní výstava skalniček – 25. – 27. 4 2012 - Ostrava-Zábřeh, Dům zahrádkářů

Pořádá Klub skalničkářů ADONIS Ostrava v areálu ČZS - ul. Česká 10/A, Ostrava-Zábřeh, vedle restaurace U Eliáše. Otevřeno v době od 9 do 17 hodin. Na výstavě uvidí návštěvníci všechny nejdůležitější druhy skalniček, kvetoucích v tuto dobu. Na výstavě bude zajištěna odborná poradna a prodej rostlin.

14. a 15. dubna 2012 pořádá Český svaz chovatelů ZO Náklo v areálu ČSCh Náklo-Mezice 5 tradiční „Jarní výstavu drobného zvířectva“. K vidění budou králíci, holubi a drůbež, otevřeno: So 8-18 hodin, Ne 8-13 hodin.

◀▶ ☀ **Ochrana rostlin na zahrádce v květnu:**

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autorů publikace:

Účinná ochrana zahradních plodin - Josef Horák, Jaroslav Rod, ([GRADA](#) – 2011) ↓

▶ Pokračujeme především v ochraně jádovin **proti strupovitosti** a současně i **proti padlí jabloně**. Doposud se používaly v období maximálního výletu askospor (před květem, těsně po odkvětu a potom za 14 dnů) k ošetření strobiluriny (Discus nebo Zato 50 WG) v kombinaci s kontaktními přípravky, např. s Dithanem M 45, Merpanem 80 WG nebo s Delanem 700 WDG. V současnosti se však spíše doporučuje použít náhradou za strobilurin kombinaci systémových triazolových přípravků (např. Talent, Topas 100 EC nebo Punch 10 EW) s kontaktními (např. s přípravkem Dithane DG Neotec, Merpan 80 WG nebo Delan 700 WDG) a strobiluriny si ponechat v rezervě pro pozdější ošetření jádovin. V době maximálního rozkvětu jabloní je vhodné tuto sérii postřiků přerušit sólo aplikací jedním z vyjmenovaných přípravků (Merpan 80 WG nebo Mythos 30 SC). Zabráníme tím vzniku **kališní hniloby jablek**. V dalším období, kdy už maximální výlet askospor (pohlavních výtrusů houby způsobující strupovitost) pominul, stačí používat preventivně samotné kontaktní přípravky, jako jsou např. Dithane DG Neotec, Merpan 80 WG, Polyram WG nebo Thiram Granuflo, a to pravidelně, maximálně ve čtrnáctidenních intervalech. Jen při deštivém a teplém počasí či při silném infekčním tlaku houbových chorob se musíme přechodně vrátit k původní kombinaci výše uvedených systémových přípravků s kontaktními.

▶ Těsně po odkvětu jádovin ošetřujeme jabloně proti tzv. **rané červivosti**, kterou způsobuje **pilatka jablečná**. Použijeme buď Calypso 480 SC nebo výběhový Reldan 40 EC. Ve velkovýrobě se může dobře uplatnit biopreparát Madex.

▶ Pokud chceme mít dostatečnou úrodu u slivoní, musíme již při dokvétání provést **rozhodující postřik k likvidaci pilatky švestkové a žluté!** Zde je povolen k ošetření především přípravek Calypso 480 SC, který neškodí včelám a Reldan 40 EC. Nálet pilatek na slivoních lze zjistit vyvěšením bílých lepkových desek do korun stromů.

▶ V průběhu měsíce ošetřujeme dle potřeby ovocné dřeviny **proti listovým mšicím** (Pirimor 50 WG), jádroviny proti **merám** a jabloně proti **vlnatce krvavé** (Pirimor 50 WG nebo Mospilan 20 SC, vždy s přídatkem smáčedla). Přítomnost mer na stromech (na jabloních mera jabloňová, na hrušních zákeřnější mera skvrnitá) zjistíme pomocí poklepu na větve stromu. Po tomto manévru okřídlení jedinci odskakují z větví, chvíli poletují v okolí a znovu se usazují na strom. Listy napadených stromů jsou pokryté medovicí a později černěmi, listy na hrušních se posléze krabátí a odumírají. Plody jsou rzivé a stromy celkově chátrají.

▶ U meruněk hrozí již začátkem května při vlhkém a teplém počasí výskyt závažné houbové choroby **hnědnutí listů meruňky**. Pokud se po odkvětu meruněk vyskytne takovéto počasí, musíme stromy nejméně dvakrát až třikrát v intervalu 7–10 dnů ošetřit buď Syllitem 65 WP nebo Baycorem 25 WP. Za deštivého počasí se poprvé ošetřuje **již krátce po odkvětu**.

▶ **U révy vinné ve vývojové fázi 5–6 listů** je třeba provést první ošetření **proti padlí révy** a **proti plísni révy**. Obvykle na začátku sezony upřednostňujeme kontaktní, preventivně působící přípravky, např. kombinaci Folpan 80 WG se Sulikolem K. Dříve používanou startovací kombinaci Kuprikol 50 + **Kumulus WG** si ponecháváme až na závěrečný postřik révy vinné. Alternativně lze použít místo síry i kombinaci DMI fungicidů působících na padlí (např. Topas 100 EC nebo Talent) s kontaktním Merpanem 80 WG. Další tři kontaktní přípravky – Polyram WG a přípravky na bázi mancozebu, např. Dithane M 45 a Thiram Granulo – jsou rizikové pro *Typhlodromus pyri* v révě vinné. Proto se smí v těchto porostech používat maximálně dvakrát během vegetace. V této době též začíná let první generace obalečů. Je třeba urychleně dokončit vyvěšení feromonových lapáků (Deltasop EA, LB) a zahájit sledování letu. Proti první generaci se ošetřují jen významně ohrožené porosty při silném výskytu škůdců. Zpravidla i tak stačí pouze jedna aplikace. Většinou se pak ošetřuje 8–10 dnů po vrcholu letu ekologicky přijatelnými přípravky s larvicidním účinkem (Integro, Steward) nebo pomocí biologického přípravku Biobit XL (3–5 dnů po vrcholu letu).

▶ Na začátku kvetení jahodníku a poté za 7 dní provádíme zejména za deštivého počasí zpravidla dva postřiky **proti šedé hnilobě jahod**. Použijeme nejlépe nejprve **Rovral Aquaflo** a při dokvétání Teldor 500 SC. Nověji registrovaný Teldor má velmi krátkou ochrannou lhůtu – pouze 3 dny a proto se může dokonce

použít ještě i k ošetření nazrávajících plodů. Smí se však použít maximálně dvakrát za vegetaci a samozřejmě nejpozději 3 dny před sklizní!!!

► Vysetá a vysázená zelenina je ohrožena výskytem plžů – **slimáčků, slimáků a plzáků**. Tito plži škodí nejvíce na jaře a na podzim. Z dostupných přípravků se používá např. Mesurol Schneckenkorn (0,5 g na 1 m²). Ošetřují se pouze cestičky, přípravek nesmí přijít na rostliny. Účinnou látkou je methiocarb – musíme si uvědomit, že tato látka je klasifikována jako zdraví škodlivá. Nejedovatý je modernější přípravek Vanish Slug Pellets s účinnou látkou metaldehydem. Ani tento přípravek nesmí přijít do styku s rostlinami. Za nejméně toxický se považuje přípravek Ferramol. Jde o granulovanou návnadu, která se aplikuje ručním rozhozem na povrch půdy mezi pěstované rostliny a kolem záhonků. Maximálně se může použít za vegetace 4x. Za rozumné považuji i hubení slimáků pomocí dusíkatého vápna (Perlka). Aplikujeme 30 g na 1 m², a to časně zrána na provlhlou půdu, opět mezi řádky kulturních rostlin. Za suchého počasí se hubící účinek zlepší mírným zapravením dusíkatého vápna do půdy. Tato aplikace má pak kromě hubení slimáků i plevelohubný efekt, navíc je dusíkaté vápno i výborným dusíkatým hnojivem. V poslední době se zavádí biologický přípravek **Nemaslug**. Jde o prášek rozpustný ve vodě, jímž se zalije místo, kde se pak rozmnoží parazitické hlístice. Ty vnikají do slimáků a plžů a ničí je. **Přípravek působí 6 týdnů**. Zahrádkáři často s úspěchem používají laický způsob hubení plžů, když je lákají do sklenic částečně naplněných pivem a zapuštěných do země.

► ◀ ☀ **Nutné práce na zahrádce v květnu:** použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz: ↓

◀ Přesto, že je květen statisticky poměrně vlhký měsíc dochází již nyní díky častým výkyvům i k výrazným přísuškům. U kultur náchylných na nedostatek vláhy a u čerstvých výsadb nezapomeňte [namulčovat povrch půdy](#) vhodným mulčovacími materiálem.

◀ Pokud trvá teplé, slunné počasí a pravidelně neprší, nezapomeňte zahradní rostliny [zalévat](#).

◀ Květen je měsíc, kdy ovocné stromy mají dostatek mízy a proto zahrádkáři ze zimních nenarašených roubů přeroubovávají peckoviny a jádroviny technikou za kůru. Rovněž je důležité pamatovat na včasnou ochranu proti rzi hrušňové, která při větším rozšíření silně omezuje asimilační schopnosti stromu. I když je základním a neúčinnějším opatřením likvidace mezihostitele rzi (jalovec čínský a klášterský), je důležité provést chemické ošetření před květem a po odkvětu hrušňe rostliny hrušně i jalovce.

◀ Pamatujte také v této době na odstraňování a likvidaci napadených větví jalovce. Ochranná opatření - nejen proti rzi, ale i proti ostatním chorobám (v květnu též proti obalečům, pilatkám, vrtuli třešňové, listovým mšicím, strupovitosti, padlí aj.) a škůdcům v květnu aktuálních by měli provádět i zahrádkáři a pěstitelé, sousedící s vaší zahrádkou, aby tyto nákladné zákroky měly dostatečný efekt.

◀ U bobulovin se mimo nedostatečného opylení podílí na sprchávání, či opadu bobulovin nedostatek půdní vláhy. Proto se doporučuje v období sucha dostatečně keře zalévat a v případě černého rybízu, kde bývá příčinou opadu špatné opylení, se doporučuje vysazovat více odrůd. Také vydatná zálivka ovocných stromů pod obvodem koruny je v období sucha z tohoto důvodu nutná.

◀ Jádroviny i peckoviny je možné po odkvětu podpořit [mimokořenovým přihnojením](#) močovinou na list.

◀ V případě vlhkého a deštivého počasí je nutné věnovat větší pozornost ošetření jahodníku proti plísni šedé. Přehoustlé, nebo dusíkem přehnojené porosty jsou pro napadení plísni podstatně vnímavější. Napadené plody je třeba ihned odstraňovat a likvidovat, zdravé podkládat, sazenice pěstovat na folii, nebo mulčovat. Řešením v rizikových oblastech je i pěstování odolných odrůd (Karmen apod.).

◀ Aktuální jsou i ochranné zákroky proti [slimáčkům a plzáčkům](#), které ohrožují zvláště vyseté a vysázené zeleniny - je možné využít dusíkatého vápna (30g/m²), které působí i hnojivě a herbicidně a nebo různé návnadové přípravky. Tyto přípravky se aplikují opatrně tak, aby nedošlo ke styku s rostlinami, případně biologickou ochranu.

◀ Z březnového výsevu salát, špenát a kopr již můžeme sklízet, na volné záhony se vysévají ředkvičky, hrášek a karotku k postupné sklizni, salátovou řepu, fazolky, pozdní košťáloviny a čekanku salátovou pro zimní rychlení puků, ale i na teplo náročnější zeleninové druhy, jako např. tykve a okurky. Do studeného pařeníště lze od začátku měsíce sázet okurky, na volná místa ve foliáku, či ve skleničku se vysazují rajčata, papriky a [okurky](#).

◀ Nastává období intenzivního využívání nevytápěných skleníků a fóliáků, do kterých vysazujeme již i teplomilnou zeleninu, zanedlouho se objeví tradiční škůdci - mšice, molice, třásněnky. Při včasném přístupu je možné tyto škůdce udržet na přijatelné úrovni pomocí introdukce jejich predátorů v systému [biologické ochrany](#).

◀ Po období tzv. ledových mužů se vysazují na záhony sazenice teplomilných plodových zelenin - rajčata, papriky, [okurky](#), z ostatních zelenin [celer](#), který je choulostivý na přichlazení a tím vybíhání.

◀ Ten, kdo nemá zahrádku, může na balkonu, nebo terase, či alespoň na ploše okenního parapetu některé zeleniny pro svoji potřebu vypěstovat. Nízkým keříčkovým rajčatům stačí sáčky z plastic. hmoty, vysoké tyčkové odrůdy v polyetylenových pytlích, k tyčkovým fazolům vysetým do bedýnek je možno z laťek a provázků do cca 2-metrové výše zhotovit vhodnou opěru. Na balkonu si můžeme vypěstovat podobným způsobem i papriky, nad kterými natáhneme na ohnuté dráty folii v podobě krytu. Mimo užitkovou zeleninu nám balkon během vegetace poskytne i okrasnou zelenou stěnu, ze které sklízíme lusky.

◀ Pokud v dubnu nebyl čas, nebo vhodné podmínky pro vysazení révy, tak to ještě v květnu můžeme provést. Je ale nutné mít půdu pro dlouholeté pěstování řádně připravenou - hluboké zčpření (60 cm), zásobení kompostem (10 kg) a plným hnojivem (4 dkg/sazenici). Když již je u révy zřetelná násada budoucí úrody (koncem měsíce), vylamujeme neplodné letorosty a zálistky, vyrůstající z úžlabí listů. Proti peronospoře, padlí, obalečům a červené spále v této době stříkáme.

◀ Stále ještě můžeme do truhlíků na okno vysévat některé letničky (balzamíny, lichořeřišnice), do mobilních nádob vysévat nízké odrůdy afrikánů. Hlízy jižin se vysazují na dobře připravené záhony (propracovaná a kompostem vyhnojená půda), vysazují se hlízy gladiolů. S výsadbou narašených hlíz begonií, [dosen](#) či begonií semperflorens počkejte až do třetí dekády měsíce kvůli vyšší citlivosti na mraz. Také předpěstované sazenice petúnií, salvií, lobelek, gazanií se sázejí až po zmrzlých.

◀ U růží odstraňujte včas (nejlépe hned po zjištění) plané vlkóvitě výhony, vyrůstající z podnože. Také dbejte na zdravotní stav a vhodnými fungicidy, stříkejte proti růžové rzi, proti černé skvrnitosti a růžovému padlí. Balkon efektně ozdobí laťková mříž, která se nechá popnout popínavou lichořeřišnicí, nebo fazolem šarlatovým.

◀ Za teplého dne vyneste pokojové květiny ven (ne však na prudké slunce) a osprchujte je. Tato koupel vlažnou vodou jim prospěje, po okapání vody je přeneste zpět na jejich místo. Vřesy a vřesovce po odkvětu sestříhejte asi o 1/3 délky - keříky zahustí až od země a bohatě pokvetou.

◀ Nově vysazené dřeviny dostatečně zalévejte (zvláště v období sucha a intenzivního slunečního záření) - mlžení je třeba několikrát denně opakovat.

◀ Průběžně odstraňujte u šeříku odkvetlá květenství hned po odkvětu, po odkvětu tulipánů odstříhávejte semeníky, aby se rostliny nevysilovaly.

◀ [Trávník](#) pravidelně sekejte, krátkou řezanku z pokosu sekačkou (ne však rostliny v semenném stavu) použijte na zahrádce jako mulč. Krtek v trávníku, ale i na záhonech je hmyzožravec právně chráněný a nelze jej chytat, či snad hubit. Jistých úspěchů v ochraně proti jeho přítomnosti bylo dosaženo při kladení silně aromatických látek do chodeb - můžete např. vyzkoušet vliv rozříznutých stroužků česneku, někomu se zase osvědčily drobné kousky naftalínových tablet vložené do vchodu otevřených nor.

◀ Celý měsíc věnujeme pozornost plevelům. Mírné zaplevelení zahrádky je možné tolerovat, neboť zcela bezplevelný stav půdy způsobuje přehřívání půdy, které napomáhá likvidaci užitečných půdních mikroorganismů. **Důležité je nenechat plevel vykvést**, neboť má většinou velkou reprodukční schopnost pomocí semen - např. ptačinec žabinec.

- **Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13.⁰⁰ a 16.⁰⁰ hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)**
ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, tř. 1.máje 5, každou středu, mimo 1. v měsíci:
► členské známky na rok 2012 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2012“ + kalendářik

►► **CD a publikace k objednání a zakoupení na ÚS ČZS Olomouc:**

- **CD:** Choroby a škůdci zahradních rostlin – aktualizovaná a doplněná verze (1/2010), J. Rod / cena 50,- Kč
► **CD:** Výstavy ČZS – nově zpracované CD - lze objednat na ústředí / cena 50,- Kč
► **publikace:** pomologie: Jádroviny a Peckoviny – Bc. T. Jan a Ing. D. Nesrsta – cena 120,- Kč za jeden díl
► **publikace:** Účinná ochrana zahradních plodin / Rostlinolékař radí – J. Horák, J. Rod / cena 185,- Kč / při osobním odběru
► **publikace:** Zahrádkáři v Čechách a na Moravě – ČZS – cena 50,- Kč vč. poštovního a balného na základě objednávky ZO nebo ÚS
- publikace : Ovocnářská ročenka 2012 – cena 70,- Kč

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – J. Rod, tel.: 723 339 521, e-mail: jaroslav.rod@centrum.cz

tajemník - J.Skarupský, tel.: 605 127 698, e-mail: j.skarupsky@seznam.cz

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)